

תקוין עשרים

ליל י"ט באדר

מלך ובהן גדול

ולכל היד החזקה דא מלך. ולכל המורא הגדול דא כהן. אליו תרין דקיימין לתקוּנא דעמא, דא לימינא ודא לשמאלא, דא מסטרא דגופא ודא מסטרא דנשמתא. מלך מסטרא דגופא, לאקמא ישראל פלהו על אתריהון. כהן מסטרא דנשמתא, דקאים לאתקנא להו ברזא דפליחנא לאתקנא תקוּנא שלים. ומלך אתמר בה: שתהא אימתו עליך (סנהדרין כב.) מסטרא דשכינתא. ודא יד החזקה ודאי, דשכינתא בשמאלא אתקשרת [נ"א אתתקפת].

ולכל היד החזקה דא מלך. ולכל המורא הגדול דא כהן. אליו תרין דקיימין לתקוּנא דעמא, דא לימינא ודא לשמאלא, דא מסטרא דגופא ודא מסטרא דנשמתא. מלך מסטרא דגופא, לאקמא ישראל פלהו על אתריהון. כהן מסטרא דנשמתא, דקאים לאתקנא להו ברזא דפליחנא לאתקנא תקוּנא שלים. ומלך אתמר בה: שתהא אימתו עליך (סנהדרין כב.) מסטרא דשכינתא. ודא יד החזקה ודאי, דשכינתא בשמאלא אתקשרת [נ"א אתתקפת].

ומלך נאמר עליו: מקרב אחיד וכו' (דברים יז, טו) לאפקא גיורא. ודא רזא עלאה, דזרעא קדישא ביעקב אשתרש ואתפשט בעלמא, וכלא משיכו חד קדישא. ומאן דאתבריר מניהו למלפא דא אתעביד פרסא לשכינתא, ותקוּנא דכל עמא בה אתתקן. אבל גיורא לא

ומלך נאמר עליו: מקרב אחיד וכו' (דברים יז, טו) לאפקא גיורא. ודא רזא עלאה, דזרעא קדישא ביעקב אשתרש ואתפשט בעלמא, וכלא משיכו חד קדישא. ומאן דאתבריר מניהו למלפא דא אתעביד פרסא לשכינתא, ותקוּנא דכל עמא בה אתתקן. אבל גיורא לא

1. זהר פנחס רכט, ע"ב: "שכינתא דאיהי יראת ה'"; ת"ז, הקדמה, ה, ע"ב; ת"ז תי' כ"א, נו, ע"א; תי' לג, עז, ע"א.

2. עי' יבמות קב, ע"א; קדושין עו, ע"ב; ילקוט שמעוני דברים פ"ז.

3. עי' גם ת"ז תי' כ"א, ס, ע"א.

והתקון של כל העם נתקן על ידו. אבל גר לא ראוי לזה. ולמה? אלא מפני שהגר היה מבחין, ונכנס לפנים. אבל עד שלא מתחזק בחזק של גוע הקדש, הוא צריך להתקן יחד אתם, ולא לתקן אותם.

ואם תאמר, מתי יתקנו הגרים? אלא לעתיד לבוא, [כמו] שכתוב: מי גר אתך עליך יפל (ישעיה נד, טו), מי גר אתך בענייתך יפול אתך בעשירותך. שהרי בזמן שיתעורר ערש הקדש להתחזק בעולם, ישוב ויאסוף אליו את כל ישראל, וכל אלו שהתחברו בהם. וכלם יעשו כלל אחד, תקון של הכל. אבל עד שלא יתקן תקון זה, לא יתחזקו הגרים בך.

ועל אברהם [כתוב]: אב המון גוים (בראשית י"ה), ועל ידו מתחזקים כל הגוים שמתגברים.⁴ אבל לא יפלו בחזק של יעקב, עד לעתיד לבוא. ועליהם [הגרים] כתוב: ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה (ישעיה מט, כא), שהרי אלו נולדו בחוץ, ולא בפנים, והיו פנים של חס"מ ונוקבתו, ונכנסו אחר כך לפנים. אבל מאותו הזמן שהוא [של ימות המשיח] ולחלאה, אין מקבלים גרים.

אתחזי להאי. אמאי? אלא בגין דגירא לבר הרה ועאל לגו. אבל עד לא אתתקף בתקפא דגזעא קדישא, ואצטרף לאתתקנא איהו בהדיהו, ולא לאתתקנא לון.

ואי תימא אימתי יתתקנון גירין? אלא לזמנא דאתי, דכתיב מי גר אתך עליך יפל (ישעיה נד, טו) מי גר אתך בענייתך יפול אתך בעשירותך. דהא בזמנא דיתער ערשא קדישא לאתתקפא בעלמא, יתוב ויכנוש לגבה כלהו ישראל, וכלהו דאתחברו בהו, וכלא יתעביד כללא חדא תקונא דכלא. אבל עד לא אתתקן תקונא דא, לא אתתקפו גירין הכי.

ואברהם איהו אב המון גוים (בראשית י"ה) ויתחזקה אתתקפי כלהו גירין דמתגירין. אבל עוד לא אתפלילו בתקפא דיעקב, עד זמנא דאתי. עליהו כתיב ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה (ישעיה מט, כא) דהא אלין לבר אתילידו, ולא לגו, והווי בגין לס"מ ונוקבה, ועאלו לגו לבתר. אבל מההוא זמנא ולהלאה אין מקבלים גרים.

4. ע"פ יבמות כד, ע"ב; וברש"י שם.

5. עי' ירושלמי בכורים פ"א, ה"ד.

6. עי' יבמות כד, ע"ב; ילקוט שמעוני ישעיה נד, ס' תעט; זחר משפטים קכ, ע"ב; זחר קדושים פב, ע"ב; ת"ז,

ת"י טו, ל, ע"ב; שם ת"י סט, קיד, ע"ב.

(יבמות כד:) דָּהָא תְּקוּנָא כְּבָר אֲשֶׁתָּלִים וְתִרְעִין אֲנַעְלוּ.

שְׁהָרִי הַתְּקוּן הִזָּה [שֶׁל שָׂרִישׁ הַקֶּדֶשׁ] כְּבָר הִשְׁלַם, וְהַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ.

אָבֵל תָּא חֲזִי, דְּכֻלָּא אִיהוּ בְּגִין גּוֹפָא דְּאִתְבְּנִי בְּבִינָא מְסֻבָּא. וּבִזְמָנָא דְּגוֹפִין יִתְתְּקֵנוּ, דְּכִתִּיב וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר יִחָדּוּ (ישעיה מ, ה) כְּדִין כֻּלָּא יִתְתְּקֵן תְּקוּנָא שְׁלִים. אָבֵל בְּגִין דָּא לֹא תוּכַל לְתַת עֲלִיָּד אִישׁ נְכָרִי (דְּכָרִים שָׁם, שָׁם).

אָבֵל בָּא וְרָאָה, הַכֹּל הוּא בְּגִלְל הַגּוֹף [שֶׁל חֲגֹר] שְׁנִכְנָה בְּבִין טִמָּא. וּבִזְמָן שֶׁהַגּוֹפִים יִתְקֵנוּ, [כְּמוֹ] שֶׁכָּתוּב: וְרָאוּ כָּל בָּשָׂר יִחָדּוּ (ישעיה מ, ה), אִזּוּ הַכֹּל יִתְקֵן תְּקוּן שְׁלֵם. אָבֵל בְּגִלְל [טִמָּאָה] זֹאת: לֹא תוּכַל לְתַת עֲלִיָּד אִישׁ נְכָרִי (דְּכָרִים שָׁם, שָׁם).

וְלִכְל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל דָּא כְּהֵן גָּדוֹל. וְדָא מוֹרָא מְסֻבָּא דְּחֻכְמָה יִרְאָה עֲלָאָה, וְדָא יִרְאָת הַרומָמוֹת. דָּאִית יִרְאָה לְתַתָּא מְסֻבָּא דְּגִבּוּרָה, אָבֵל יִרְאָת הַרומָמוֹת מְסֻבָּא דְּחֻכְמָה. וְדָא מוֹרָא גָּדוֹל. וּבִזְמָנָא דְּהִיָּה כְּהֵנָּא רַבָּא עֵיל לְבֵית קֹדֶשׁ הַקֶּדֶשִׁים, אִתְעַר כְּהֵנָּא רַבָּא לְעֵלָא וְעֵיל לְגוֹ וּמִדְּכֵן עֲלָמָא. וְכֻלָּא אִתְקִין מִשָּׂה רַעֲיָא מְהִימָנָא תְּקוּנָא שְׁלִים.

וְלִכְל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל - זֶה כְּהֵן גָּדוֹל. וְזֶה מוֹרָא מִצַּד שֶׁל חֻכְמָה, יִרְאָה עֲלִיּוֹנָה וְהִיא יִרְאָת הַרומָמוֹת. שֵׁישׁ [עוֹד] יִרְאָה [אַחֲרָת, וְהִיא] לְמַסָּה, מִצַּד שֶׁל גִּבּוּרָה [יִרְאָת הַעֲנָשׁ], אָבֵל יִרְאָת הַרומָמוֹת הִיא מִצַּד הַחֻכְמָה, וְזֶה מוֹרָא גָּדוֹל. וּבִזְמָן שֶׁהִיָּה כְּהֵן גָּדוֹל נִכְנָס לְבֵית קֹדֶשׁ הַקֶּדֶשִׁים, מִתְעוֹרֵר כְּהֵן גָּדוֹל לְמַעְלָה, נִכְנָס בְּפָנִים וּמִטְהַר הָעוֹלָם. וְהַכֹּל הַתְּקִין מִשָּׂה הַרְוָעָה הַנֶּאֱמָן תְּקוּן שְׁלֵם.

וְתָא חֲזִי כְּהֵנִי אֲשֶׁתְּאָרוּ, וְלֹאוּ לְעִבּוּדָה, אֶלָּא לְכַרְכָּא לְיִשְׂרָאֵל, דְּהִכִּי אֲצִטְרִיךְ

וּבָא וְרָאָה, הַכְּהֵנִים נִשְׁאָרוּ, [אָבֵל] לֹא לְעִבּוּדָה, אֶלָּא לְכַרְכָּא אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּךְ

7. כמו שכתוב ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא, י). על יראת הרוממות ויראת העונש ראה מסילת ישרים פרק כד: "יראת העונש - שאדם יירא מעבור את פי ה' אלהיו מפני הענשים אשר לעבירות... ואין יראה זו ראויה אלא לעמי הארץ ולנשים אשר דעתן קלה, אך אינה יראת החכמים ואנשי הדעת. יראת הרוממות - שהאדם ירחק מן החטאים ולא יעשם מפני כבודו הגדול ית"ש... היא היראה המשובחת שנשתבחו בה חסידיו עולם". ושם פרק יט: "הנה עיקר היראה היא יראת הרוממות - שצריך האדם לחשוב בעודו מתפלל או עושה מצוה כי לפני ממ"ה הוא מתפלל או עושה המעשה ההוא"; עי' אדיר במרום עמ' שיט, שכ; תקט"ו תפלות ת' רסג, תפה. על הקשר הנרמז כאן בין מלכות (יראה תתאה) לבין חכמה (יראה עילאה) עיין באוצרות רמח"ל עמ' פג. וז"ל: "וחכמה סתימאה היא ענין המלכות עצמה, אבל במדרגה יותר עליונה. והמלכות היא חכמה תתאה, והם ממש כמו פנימיות וחיצוניות."

8. עי' גם זהר צו, ח"ג, לד, ע"ב; זהר נשא ח"ג, קל"ב, ע"ב; מלאך מיכאל הוא הכהן הגדול למעלה שעושה העבודה שם.

צריך להתעורר בחדר [על ידי הפרכה]
 ודאי. אבל כהן גדול, הוא העומד
 לעורר העבודה כמו שראוי. וכיון
 שהעבודה נפסקה, כהן גדול גם כן
 נפסק, עד שיחזור העולם לתקונו פראוי,
 וכל הכתרים ישובו למקומם.

לאתערא בחדר ודאי. אבל כהן גדול דא
 קאים לאתערא פלחנא פדקא יאות.
 וכיון דפלחנא אתעברת, כהן גדול
 אתעבר, עד דיתהדר עלמא לאתמקנא
 פדקא יאות, וכלהו עטרינ יתובון
 לאתריהו.